

Америка Готова Зірвати з Французьким Урядом у Віші - На Сінгапурськім Острові Завзята Боротьба - В Лівії Здержано Наступ „Осі“, а Японський на Филиппинах

АМЕРИКА ПЕРЕСТЕРІГАЄ ВІШІ ПЕРЕД МОЖЛИВИМ ЗІРВАННЯМ ЗНОСИН

ВАШІНГТОН. — Криза у відносинах між Злученими Державами та урядом Віші стає неминучою, коли з усіх боків надходять вістки про тіснішу співпрацю уряду Петена з Державами Осі. Департамент стежить переводить швидкий перегляд своєї обмеженої співпраці з урядом Петена й є дуже правдоподібним, що в наслідок звороту французької політики в сторону Німеччини, ця політика обмеженої співпраці може закінчитися цікавим зірванням. Американський уряд має докази, що Франція Віші активно співділає з німецько-італійською коаліцією, зверненою проти Англії й Америки. Німці, як доносять, уживали французьких перевозних кораблів, щоб доставити допомогу маршалаві Ромелю в Лівії, а французький представник в Індонезії адм. Жан Деку дозволяє японцям рівнож уживати французьких кораблів та явно спмагає Японію у її війні проти Злучених Держав. В тій справі інтервював також британський амбасадор Геліфакс, який доручив Соммерові Велесові, підсекретареві стежити спеціальний звіт про співпрацю французьких властей з маршалом Ромелем в Північній Африці. Вашингтонська французька амбасада рішуче заперечила, начеб уряд Петена помігав німцям та італійцям у їх проти-наступі в Лівії.

УХВАЛЕНО 100 МІЛІОНІВ НА ЦИВІЛЬНУ ОБОРОНУ

ВАШІНГТОН. — Палата послів серед бурхливої дискусії ухвалила \$100,000,000 на потреби цивільної оборони, виступаючи рівночасно проти видатків на т. зв. мистецькі програми, які мали входить в програму оборони. Ці застереження відносяться до призначення до Офісу Цивільної Оборони танцюристи Мейріс Чаней, фільмового актора Мелвіна Догласа, і т. п. Підчас дискусії конгресмени критикували паню Еленору Рузвельт за її політику в Офісі Цивільної Оборони, але підкреслюючи рівночасно її безпримірний патріотизм та відданість справі оборони цивільного населення.

НОВИЙ БУДЖЕТ ДЛЯ ПОТРЕБ АРМІЇ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт зажадав від Конгресу нового бюджету для потреб армії представляючи ці видатки на суму \$22,888,901,900. Минулого тижня ухвалено в Конгресі 26 біліонів для потреб маринярки, що разом робить найбільший воєнний бюджет в історії Злучених Держав Америки.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ ЗАКОНУ В СПРАВІ ЧУЖИНЕЦЬКИХ АГЕНТУР

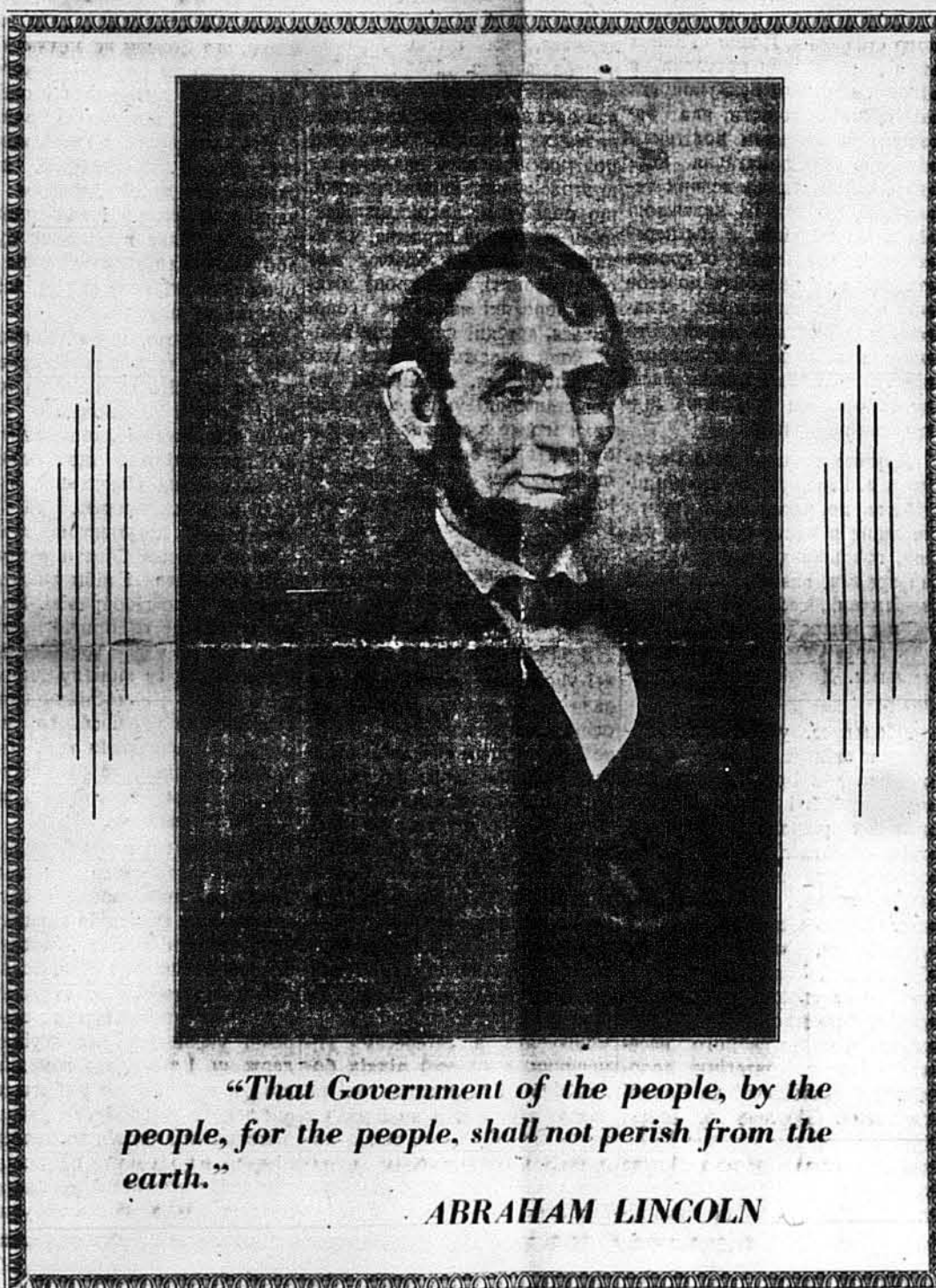
ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт відкинув закон в справі реєстрації чужинецьких агентів, який представлено йому до підписання, бо його стилізація, на думку президента, не є відповідною й може зашкодити союзникам Америки. Згідно з тим законом, всякі чужинецькі представники, що представляють в Америці справу чужого уряду, повинні реєструватися в департаменті стеїту. І так, колиб знову до Вашингтону прибув британський прем'єр Вінстон Черчилль, лорд Бівербрук, міністер продукції, то обидва вони, згідно з тим законом, повинні би зареєструватися в департаменті стеїту. Законопроект приготовано тоді, коли Америка не була ще у війні. Тепер, в наслідок змінених обставин, треба також змінити текст законопроекту.

ЗАКИДУЮТЬ ДАЕСОВІ „ПРО-ТОТАЛІТАРНІ СИМПАТІЇ“

ВАШІНГТОН. — Краєва Адвокатська Гільда та Краєва Федерация Конституційних Вольностей виступили з обвинуваченнями проти конгресмена Мартіна Даеса, голови конгресового комітету для розсліду не-американської діяльності, за те, що він поблажливо ставиться до фашистських і нацистських організацій в Америці, а всю свою енергію звертає на поборювання лівих угруповань. Адвокатська Гільда твердить, що Даес може відіграти ролю „американського лорда Гав-Гав“ (англійське, що перейшов на службу до німців та з Берліна виглошує пропагандні радіові промови проти Англії). Обидві згадані групи домагаються, щоб Конгрес зліквідував Комітет Даеса та не витрачував грошей на його удержання.

НОВІ ПОСОЛЬСТВА В КАНАДІ

ОТТАВА (Канада). — Прем'єр Мекензі Кінг заявив, що канадський уряд визнає дипломатичних представників Норвегії, Польщі й Югославії. Норвезький консуль Даніель Стеен і польський Віктор Подовські стають автоматично уповноваженими представниками своїх дотичних урядів. Представником Югославії буде д-р Цанкар, який був на дипломатичному пості в Аргентині. Прем'єр сказав, що канадський уряд рівнож розбирає справу представництва Греції.

“That Government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”

ABRAHAM LINCOLN

ПОЖАР УШКОДИВ ВЕЛИКИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „НОРМАНДІЮ“

НЬЮ ЙОРК. — В понеділок, 9. лютого п. р., вибух на б. французькому кораблі „Нормандія“ грізний пожеж, який ушкодив значно цей люксовий корабель та наніс мільйонні шкоди. У хвилі вибуху на кораблі було 2,500 робітників, яких врятувала пожежна сторожа. В гашенні вогню брали участь пожежні відділи з західної частини міста. Вогонь тривав понад шість годин та знищив верхню частину корабля. В наслідок того як теж і тягару води, що найшла отворами до спідних комор, „Нормандія“ перекинулася на один бік. Пожеж спричинив смерть одного робітника, а 168 робітників понесли менші й більші поранення. Агенти ФБІ почали негайні докождження, щоб устійнити причини пожежі. Покищо нема жадних доказів, що вогонь повстав в наслідок саботажу. „Нормандія“ була гордошам французької флоту й найбільш люксовим кораблем у світі. Збудована коштом \$59,000,000 вона відбула першу подорож до Нью Йорку в 1935. р., здобувачи собі почесну назву „королеви Атлантики“. Вибух війни застав її в Нью Йорку. Минулого року американський уряд сконфіскував її та під назвою „Ляфает“ поставив до своїх воєнних послуг.

ВІДБИТО НОВІ ЯПОНСЬКІ НАПАДИ В БАТААН

ВАШІНГТОН. — Згідно з комунікатами департаменту війни американсько-филіппинські війська під проводом ген. МекАртура відбили успішно всі японські напади на американські позиції в провінції Батаан. Американська артилерія цілним вогнем нанесла великі шкоди японським позиціям, з яких окупанти обстрілювали американські форти, що бережуть входу до Манільського Заливу. Американські війська рівнож відбили сухопутні напади Японців.

АРГЕНТИНСЬКІ РАДИКАЛИ ЗА ЗІРВАННЯМ З ДЕРЖАВАМИ ОСІ

БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина). — Троєх радикальних конгресменів внесли резолюцію в Конгресі, домагаючися негайного зірвання Аргентини з Державами Осі, згідно з постановами пан-американської конференції в Ріо де Жанейро. Конгрес тепер на відпусті аж до травня п. р.; однак резолюцію передано перманентному комітетові.

БЛИСКУЧІ УСПІХИ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕТУНІВ

РАНГУН. — Група американських добровольців, що служать як окремі летунський відділ при китайській армії, знищила в околицях Бурми 136 японських літаків. При тім японці втратили 300 летунів і летунських техніків. Американська група втратила п'ятьох, в тім чотирьох забитих, а один взятий в подон. Успіхи американцям треба приписати двома чинникам: Відвазі і спритності американських летунів, американським літакам, які під оглядом модерної конструкції перевищують японські. Японські літаки масово налітали на китайські летунські майдани, на котрих були американські літаки і пробували їх знищити. Бо американські літаки завдавали японцям великі шкоди, зокрема не допускали японців до знищення Бурмського шляху. Кожний японський налет американці відбивали з великими втратами для японців. Що дотепер японці не знищили Бурмського шляху, у великій мірі треба завдячувати цій невеликій групі американських летунів.

ЧЯН КАЙ ШЕК В ІНДІЇ

НЬЮ ДЕЛЬХІ. — До столиці британської Індії прибув начальник воєн китайських військ маршал Чян Кай Шек, разом з своїми штабними старшинами, в цілі нарад з британськими військовими колами. Британські урядові кола зустріли Чян Кай Шек з усіма почесностями. Чян Кай Шек є головним вождом всіх збройних сил, включаючи британські, на азіатським суходолі. Йому підлягають також оборонні позиції Бурми та Малайського півострова. Чян Кай Шек заявив, що його нація всіма силами піддержить своїх союзників в боротьбі з спільним ворогом — Японією. Ці наради, говорять добре поінформовані кола, не добро віщують японцям.

СТВОРЕННЯ ДАЛЕКОСХІДНОЇ РАДИ В ЛОНДОНІ

ЛОНДОН. — В Лондоні створено високу раду для справ Далекого Сходу, зокрема для ведення війни в тих околицях. До тої ради належатимуть високі представники, правдоподібно міністри, таких держав: Британії, Австралії, Нідерландів і Н. Зеландії. Та рада матиме право не лише приходити до певних рішень, але також виконувати свої рішення.

КРИПС ПРО ПОЛІТИКУ СОВЕТІВ

ЛОНДОН. — Сер Стафорд Крипс, що вернув недавно з Советів, де виконував обовязки британського амбасадора, заявив, що Совети по війні не будуть пробувати запровадити по цілій Європі і в інших краях світу, комуністичні системи. Сер Стафорд, який донедавно був всецілим прихильником Советів і сам мав комуністичні погляди, тепер заявив, що хоч в Советах є багато таких речей, які треба подивляти, проте є багато таких речей, які не варт приймати іншим країнам. Совети, казав він, по війні хочуть укласти в Європі відносини на спілку з іншими потугами, зокрема з Британією. Колиб Британія віднеслась неприхильно до Советів, казав він, то вони самі зачнуть запроваджувати порядок, без чужої помочи.

МАДЯРСЬКА ХОЧЕ ЗАСТУПНИКА РЕГЕНТА.

БЕРН. — Внаслідок старости теперішнього регента Гортія, мадьярські політичні кола носяться з думкою, щоб назначити заступника регента. На заступника Горті правдоподібно назначити свого найстаршого сина, Степана. Мадьярський парламент, як інші виглядають справи, той вибір затвердить.

НІМЕЦЬКІ ВІЗНІ В СОВЕТАХ

МОСКВА. — Американський журналіст Е. МекЛаглін відвідував табір німецьких полонених в околицях Москви і переконався, що советські влади трактують полонених добре. Дві тисячі німців жило на площі трьох акрів, забудованих бараками. Бараки були стережені зовні, але в середині полонені мали досить свободи, а також не погане життя. Харч їх добрий, одіж не погана. Дисципліна внутрі була вдержувана самими німцями. І та дисципліна, як переконався МекЛаглін, навіть в подоні, була дуже строга. Як він увійшов до бараку німецький підстаршина закомандував „позір“. Всі приявні воки витягнулись мов струни і так неперушно стояли яких десять хвилин, доки згаданий журналіст не відійшов. Він розмовляв з поодинокими вояками і ті заявляли, що советські влади трактують їх добре.

ЩО НАРОБИЛА ВІЙНА В АНГЛІЇ

ПЛИМУТ. — Посадник міста Плимут в Англії, заявив, що німецькі бомби серед інших будинків знищили всі кораблі, а було їх в Плимут за часів миру 104.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
видачею числа, в котрім оголошення хочє мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Сила Для Майбутнього з Минулого

Вже понад пів століття святкують у багатьох степах американського союзу пам'ять уродин Абрама Лінкольна, як найбільшого по Вашингтоні президента Злучених Держав, а ще ніколи не давало це святкування стільки нагоди до проведення порівнянь між часами Лінколнової президентури, а часом святкування, що нині.

Як загально відомо, президентура Лінколна випала на незвичайно критичний час в історії Злучених Держав. Суперечка за рабство дійшла до того, що південні стейти, які признавали його як законну встанову, не бачили вже дальшої можливості оставитися в одному державному союзі з стейтами, котрих населення дивилося на рабство як на личне варварство; вони зажадали зрвання федерації стейтів і годилися оставати в спілці хіба тоді, як вона буде признана за конфедерацію, себто на такий лютий союз, при якому кожний стейт може відорватися від цілості, як тільки йому забажається. Коли північні стейти під проводом президента Лінколна станули на становищі, що ніякий стейт не може зривати союзу, виринула довга й кровава громадянська війна.

Як звичайно, зовнішні держави не були без того, щоб у цю внутрішню війну Злучених Держав утручати. Злучені Держави станули вже були ціпко на дорогу до могутнього розвою, щоб викликати зависть і страх у старих держав і імперій. І якби так війна випала на користь прихильників конфедерації, то легко могло статися, що ці зовнішні вороги американської незалежності посягнули би по перекоженні стейти. Словом, громадянська війна грозила не лише відірванням південних стейтів, але й розбиттям Злучених Держав.

Супроти цього, що Злучені Держави повстали з вільної волі об'єднаних держав, громадянська війна була немовби пробним каменем, чи держава, оперта на волі народу, потрапить удержатися проти роз'єднаних сил із середини й ворожих сил із зовні.

Коли американський народ святкує пам'ять народин Лінколна, то це головню тому, що він йому приписує львину частину заслуги в тому, що виліс до великої кризи випав на користь ворогів рабства, на користь американського союзу й на користь демократичного устрою держави.

Святкуючи цього року пам'ять народин Лінколна, американський народ тягне з історії тої кризи нахнення у теперішню кризу, коли теж немало людей, навіть у середині Америки, зневірється в демократичні засади, а коли із зовні йде завзятий похід на цілість Злучених Держав з боку цілого союзу держав. У такий важкий час пригадка на посв'яту Лінколна наповняє американський народ охотою до посв'яти, а спомин перемоги демократії наповняє його вірою в остаточну перемогу тої есистеми, що за словами Лінколна, означає правління народу, народом, для народу.

Промова Посла А. Глинки

Промова посла Антона Глинки в канадському парламенті, дня 2. лютого ц. р., заслугує з боку всіх українських кол на найбільшу увагу. Це мужній гомоз, з політичного боку знаменито обгрунтований, який всі українці й прихильники самостійної української держави повинні всеціло підтримати. Прихильний відгук цієї промови серед українських кол буде для міжнародних політичних чинів доказом, що посол А. Глинка висловлював в згаданій промові не лише свої власні погляди на українську справу, але погляди всіх українців-самостійників. Висловлюючи ті погляди в так мужній і розумний спосіб перед мірдайними чинниками, він по волі чи неволі стає одним з чинних провідників великої ідеї створення самостійної української держави.

Українці й прихильники визвольних змагань українського народу вже давно не чули так мужнього й політично розумного ставлення. Посол Глинка українську справу поставив в цілому, виразно, без почуття політичної нижчості, яка багатьом українським політикам підказує свої домагаючи корити, обмежати до певних територій, робити її залежною від певних сусідів, в тім переконанні, що таке обкреслення не оздобить до себе всіх ворогів визвольних змагань українського народу та скорше здобуде на міжнароднім ґрунті прихильників. Засаду соборності п. Глинки підкреслив прекрасно.

Другою важною рисою промови п. Глинки є те, що він підійшов до української справи не лише з чисто гуманних засад, голошених демократичними кряями, але також з чисто політичних, себелюбних засад, які в міжнародній політиці мають перевагу над гуманними клічками. Дослівно він говорить:

„Понадусь, українська держава в східній Європі стане важною для Бритійського Союзу Народів і Злучених Держав як рівновага потуг. І смію піддати думку, що в недалекий будучині британський нарід і засади, яких він обороняє, будуть тісніше зв'язані з українцями, ніж це дотепер було. Далі, Україна є важна з огляду на свою велику територію, багату її природних ресурсів, числом свого населення і своє стратегічне положення у відношенні до Чорного моря, Дарданелів, Ірану, Іраку, Перського заливу і Індії... Всім за тим це є рішуче протилежне інтересам Британії дозволити Німеччині захопи-

ти Україну і дозволити її експлуатувати український нарід та його ресурси в цілі збільшення своєї сили. Також, це не буде в найкращім інтересі Британії допустити до того, щоб якась інша потуга поневолила український нарід і, користуючи з його територій і природних ресурсів, стала домінуючою силою, держачою це стратегічне положення в східній Європі. Вкінці, поділ українських територій, довершений на той спосіб, що був по попередній світовій війні, лише запутає би проблеми Європи і небезпечна ситуація залишилася б незмінною. Ось з тих то причин питання української незалежності держави в східній Європі є величезної ваги для Бритійського союзу народів і для зрівноваження в світі“.

Як знаємо, більшість українських політичних декларацій на міжнароднім ґрунті апелювала до тих високих гуманних засад, які в дану пору дана держава, чи група держав, проголошувала. Коли якийсь державний блок проголошував засадничу волю для поневоленних народів, українські політики всю вагу клали на те проголошення. Забували вони, що поза тими високими засадами ще кожна держава, чи якийсь державний блок, має свої особисті, себелюбні інтереси, про які явно не говориться, але які не менше важні, коли не важніші, від тих високих гасел. Станувши на тім становищі українські політики майже за правила занедабували пристосовувати українську справу до тих себелюбних інтересів кожної держави і доказувати, що існування самостійної української держави підтримує ті інтереси, а у всякому випадку не буде їм протилежним.

В минулій війні і зараз після неї українські політики апелювали до 14 точок Вилсона й огіргувалися, коли той апель не приніс їм бажаної користі. Перед і підчас цієї війни українці, живучі в кряях контрольованих державами Осі, хапалися за заклик Гітлера і Муссоліні, що, мовляв, тепер настав час дійсного визволення поневоленних народів! Вони замикали очі на себелюбні інтереси Німеччини й Італії. Справді української справи їм ніколи не було байдуже згармонізувати з інтересами Німеччини. Але такий підхід бодай був би їм розкрив очі на тверду дійсність й вилікував з мрій, що Німеччина може коли небудь бути дійсним прихильником українських визвольних змагань.

По боці демократій українські політики, подібно як їх попередники в минулій війні, апелювали до гуманних засад демократії, які говорили, що всім народам належить воля. Деякі з тих політиків щиро вірили, що гуманні клічки рішають в міжнародних зносинах поодинокі держав. Інші не вірили в це, але в своїй хитрості хотіли тими апелями бодай і вивити тим їхню гіпокризію. Кому вони тим більше дошкулити? — знаємо.

Посол А. Глинка, безперечно, теж апелює до тих високих гуманних засад, які проголошили демократії. Але він не обмежується лише на цим апелі. Він приступає і до суттєвих інтересів Британії і Америки, та переконливими аргументами перекидає їх на бік створення самостійної української держави на сході Європи.

Щобільше, він бере під увагу й теперішні інтереси Британії та Америки і твердить, що Советів нині не можна оздоблювати й не можна робити щось такого, чого вони не бажать. Та тут водночас він доводить, що Совети не матимуть а властиво не повинні нічого мати, проти відлучення України, бо таке відлучення вони навіть застерегли в своїй конституції. А конституція, як знаємо, для даної держави є найвищою волею і найвищим законом. Таке відлучення було б цілковито конституційне і цілковито згідне з волею всіх советських народів.

Припускаємо, що п. Глинка знає добре, як мають справу в Советі. Що це лише на папері Совети дозволяють іншим народам відколюватися, а в практиці тих, що тільки налякають на відколення, відразу карають смертю. Та він тим своїм аргументом дуже зручно ставить Совети в прикрі положення і ніби знехотує доказує їхню гіпокризію. Водночас обігрує британському й американському уряду роботу та дає їм вихідну точку помігти самостійницьким стремлінням українського народу, не налякуючи тим, бодай формально, добрих відносин з своїм теперішнім вигідним союзником.

В цей спосіб треба було вже давно ставити справу. На жаль таке ставлення справи в багатьох наших політиків викликувало поважні сумніви. Мовляв, з цього ніщо не вийде, бо засадничі інтереси демократичних кряїв протилежні створенню української самостійної держави. І тому, що найвище, що ми можемо тут робити, то апелювати до доброго серця демократії і чекати на повенні часи, а тоді може обставини так зміняться, що й українцям спаде щось з стола могутніх

Про Більшу і Сильнішу Польщу

(Надслане з Канади).

Орган польської армії, що виходить у Злучених Королівстві і зветься „Польська Вальчонка“, містить статтю, в якій консервативний англійський нисол до парламенту, Елен К. Грегом, висказує гадки тих англійців, котрі думають, що будуча, повенна Польща повинна бути велика і сильна, бо це потрібне для забезпечення мира в Європі. Подаємо зміст цієї статті з інформативних зглядів.

Будуча безпека Польщі й європейського миру, пише Грегом, рішуче вимагають: 1. Переселення німецьких мешканців Данціга і Східної Прусії до німецьких областей на захід від ріки Одри. 2. Польського панування на цілій території Помор'я і Шлезька на схід від Одри і над всіми мостовими переходами тої ріки на протязі 30 літ.

Далі читаємо так: „Якщо розходиться про північно-східну границю Польщі, то значить Литву, видається мені, що найліпшою розв'язкою була би перша пропозиція, предложена бельгійським державним мужем і дипломатом Павлом Гайманом 1921 р. Говорилось там про те, щоб звиленської і ковенської округи створити два самостійні кантони, котрих спільний уряд мав би осідок у Вильні. Ця двокантова держава, котра належала складалася би в більшості з поляків, співпрацювала би якнайтісніше з Польщею і мала би також голос у справі її заграничної і господарської політики. Урядовими мовами були би польська і литовська, а етнографічним меншістюм загарантовано би всі права. У той спосіб Польща могла би свобідно послуговуватися литовськими портами, а литовська територія була би отверта для її цивільного і військового руху. Військова умова забезпечувала би спільність команд і організації армії на випадок війни. У той спосіб віджила би історична зв'язь Польщі і Литви з двосторонньою користю для обох тих держав і для Європи.“

„Якщо розходиться про східні границі, то не вимагають вони ніяких змін. Згідно з звітом п. Йоффе, провідника советської делегації, як і п. Стан. Грабського, провідника польської делегації, ризький договір заключено в настрою як світу цього. П. А. Глинка переступив всі ці побоювання і дав дуже гарний початок. Цей початок з усіх боків заслугує на підтримку.“

„Якщо розходиться про східні границі, то не вимагають вони ніяких змін. Згідно з звітом п. Йоффе, провідника советської делегації, як і п. Стан. Грабського, провідника польської делегації, ризький договір заключено в настрою як світу цього. П. А. Глинка переступив всі ці побоювання і дав дуже гарний початок. Цей початок з усіх боків заслугує на підтримку.“

найліпшої волі й уступчивості. Спільні території росіян і поляків і властиво всіх справжніх слов'ян під німецьким ярмом, спричинять в будучині ліпше порозуміння між тими двома великими слов'янськими народами, а їхній спільний союзник, Велика Британія, мусить старатися про підкання та вдерження цього порозуміння.

„Південні границі Польщі будуть забезпечені через вже зав'язану польсько-чехословацьку федерацію, котра дозволить також на відбудування та скріплення чеського бастиону в середній Європі. Німецька політика завжди стремилась до творення непорозуміння серед слов'ян, щоб тим лекше над ними заволодіти. Тому мусимо на те пам'ятати, щоб в будучині ніякі нові помилки при закрючуванні миру не стали знову підпорою для німецьких мрій про поділ і неміч слов'ян.“

„Не можемо і самі собі цього відмовити, щоб в будучині не мати сильного і певного союзника на місце Франції“.

Дальше находимо в статті Грегема ще так:

„Не поповнимо помилки Наполеона, не доцільною ваги Польщі, котра, як показується з його власних слів „є ключем склепіння Європи“; це легковаження Польщі було, як це він признав на острові св. Елени, головною причиною його впадку. Гітлер вповні доцільно вагу тих слів Наполеона. Переколючим доказом цього його вперті старання винищення головною поляків, що би ніщо не стануло на перешкоді цілковитого згерманізування європейського світу.“

„Треба забезпечити долю поляків цього найбільше на захід заможного, слов'янського народу, який на протязі тисячі літ був валом, хоронячим Європу перед інвазією татарів, турків та іншими азійськими дикунами. Слаба Польща, це небезпека для європейського миру. Чи хочемо як її союзники ще раз засудити її на долю, спливаючого кровю європейського мученика? Терпіла вона вже занадто багато, а терпіла за наші похибки і наше неприготування. Направмо тепер за всі часи, кривди, які їй вчинено“.

Оттак пише консервативний англійський нисол, не знаючи, чи забуваючи, що на сході Європи є ще мучений теж і український нарід, справді демократичний, а числом населення далеко більший від населення

(Починення на сторінці 3-й)

НА СЕЛІ

Повість

(50) М. ШКОЛИЧЕНКА

— До ідальні може увійти Улита і пошкодить мені... Уляна Іванівна мовчки встала з свого місця, замкнула двері і повторила:

— Говори, діду!

Старий з кожною хвилиною хвилювався все більше тай більше і нарешті почав:

— Пані! Коли ще були ви панночкою і не бачили Максима Петровича у вічі, так ще тоді сказав я йому, що сам Господь, кажу, признав вам дружиною Уляну Іванівну; так казав я тоді, чужа моя душа і серце, і щасливий був я, коли стрівав вас з хлібом та з сіллю у отсій господі... Дід спинився; голос його так тремтів, що він не міг говорити. Уляна Іванівна сиділа, і мовчала, але душа її почувала щось недобре, неприєм-

не, цілком несподіване і руки її холонули.

— Уляно Іванівно! — загворив дід знову, — я бачив на свої власні очі бачив, як лікар Горбачкий цілував ваші руки... Я бачив, як і ви цілувались, прощались з ним... Я все сказав покійному панові, я любив його, дужче любив, ніж ви любили його... Соромно вам, Уляно Іванівно! Рід ваш не був таким ніколи... Коли ви, борони вас Боже, вийдете за Горбачького заможу, так тоді поминуся за покійника! Сам загинув, а поминуся! Знайте-ме про це усе село! Старому Омелькові, пані, повіряйте усі... Нехай знають тоді, чия правда, а чия кривда! Не ждав я на це, не сподівався!... Дід Омелько не говорив, а

вигукував кожную свою фразу; на йому трясало тіло, з очей капали одна за другою гіркі сльози; він був глибоко зворушений.

Уляна Іванівна не відповідала жадного слова; вона сиділа мов та статуя мармурова, у неї неворушилося ніщо; здавалося, що навіть дихати перестала вона.

— Уже я все сказав! — закінчив дід свою промову і вийшов з кімнати.

Уляна Іванівна сиділа і не ворухилася. Не швидко підвелася вона з свого місця і пішла до почивальні. Увесь день не виходила тоді вона з своєї кімнати і навіть не обіділа. Слова старого Омелька були — суцця правда. Горбачький задля неї був любий, але ж гадала вона, що не відає про це ніхто, крім їх двох. Ніде, ні перед ким і ні в чому не показувала вона запку; не видавала себе ні словом, ні рухом, ні поглядом, але ж найбільша тайна — поцілунок — не сховалася, знайшовся свідок; та ще який, та ще хто свідчив про це? — дід Омелько! — Ота правдива, добра, чесна

людина. Старого знала вона з самого малечку; за найсмипатичнішу людину. Розповідав їй про діда і покійний Максим Петрович, він розказував свої прочування. Пам'ятаючи свої слова, яким щирим, вірним та симпатичним здавався він завжди Уляні Іванівні! Та він і тепер, і зараз залишився таким самим: гнів та грозяба його — було не що інше, як щирість та любов до Максима Петровича. Погрози дідові молоді вдові не лякали; усі його слова байдужі були для неї, та не байдужий був сам факт, про який довідався і Максим Петрович. Прощався дід з покійним за два дні перед смертю, але чому ж не сказав їй Максим Петрович про цей випадок, не наткнув навіть? Думати, що дідові не понав'яв він віри, — о, ні, так думати не можна! Не в такий час було це сказано, не такою людиною, щоб можна було не повірити. І як умушрився він, Омелько, побачити оті поцілунок? Уляна Іванівна пішла в прихожу і роздивилася. Побачити було не зовсім трудно, та ще коли в прихотій була свічка. Скляні

двері та двоє вікон поруч з ними, що виходили на ганок, біля якого стояли запряжені коні, виразно говорили, що можна було бачити все, все! І як сама вона не обереглася тоді, не додивилася, не звернула уваги? Як не як, а Уляна Іванівна почувала себе пригнобленою, обезславленою, — тайна її, найважливіша тайна — була не тайною. Що ж робити їй? Не посягати дідови, що то була ввічливість, що знає про це і сам Максим Петрович, що то зовсім не зрада, зовсім не ознака того, що Максима Петровича вона не любила, та нарешті вона і сама собі найліпший свідок, що Максима Петровича любила, поважала; не кривила в душі своєї супроти нього ні на одне зерно. Ні разу і найменша думка не спадала їй в голову зрадити своєю чоловікові, проміняти його на іншого. Знає про це її власна совість, знає сам Горбачький, але дивно, через що наважиться він поцілувати її в губи? Через що її власні губи мимоволі поворухнулись тоді, відповідала? Горбачький подобався їй, це правда, але

приводу до поцілунків у неї не було ні в чому, ніде ні разу. Майже цілий тиждень не виходила вона з дому і відпочиваючи після великої фізичної та душевної втоми, розмірковувала разом з тим і про свої відносини до Горбачького, та скільки не думала вона, а факт поцілунків залишався фактом і знищити його не було ні сили, ні спроможності.

Обміркувавши Уляна Іванівна і про те, як жити і що робити їй далі? Те, що залишалася вона вдовою, не турбувало і не лякало її, бо вона не встигла ще й прижиттись до нового свого життя, тим паче, що й само життя нове нічого навкруги не поновило, хіба тільки те, що жила вона тепер не в своїй рідній будинку а в Затишку, що залишилася вдовою і що дід Омелько порушив її душевний спокій, примішавши до її нудьги, до щирого, глибокого жалю за втраченою, доброю, сердечною дружиною, ще й добру міру каптця у небувалих гріхах, допущених може і самим Максимом Петровичем в такий небажаний час — в остан-

ні дні його життя. Отсе були найтяжші, найсумніші, найнебажаніші новини останніх п'яти місяців нового життя.

Уляна Іванівна виробила собі деякі пляни і, вважаючи Горбачького за людину розумну і дотепну, покляла порадитись з ним про свої пляни і вже тоді розпочинати їх здійснення. Вона написала до Горбачького лист, звеліла дідові відвезти його до лікаря, а сама пішла на село до попа. Це був її перший вихід із Затишка після похорону Максима Петровича.

О. Миколай і Маруся Павлівна щиро та радісно зустріли Уляну Іванівну і першим чином запитали, через що вона цілісний тиждень сама нікуди не виходила і до себе нікого не пускала?

— Та так! Не хотілось мені нікого бачити і ні з ким говорити, — коротко відповідала Мисахича.

— Що ж ви тепер будете робити? — запитала матушка.

— Те, що й раніше, — відповідала вдова.

(Дальше буде).

ГЕНЕРАЛ ЛІ — ВЕЛИКИЙ СТРАТЕГ

Світова війна збудила зацікавлення одним з найславіших американських генералів Цивільної Війни. Не зважаючи на те, що його сторона програла, в очах військових знавців цілого світу він здобув персональну перемогу як один з найбільших стратегів 19-го століття.

Ця честь належить Робертові Е. Лі, улюбленому генералові Конфедератів, якого день народження святкували недавно в південних степах. Особливо в Річмонді, Вірджинія, колишній столиці Конфедератів. Лі народився 19. січня 1807. року.

З військової точки погляду велич військового провідника не так залежить від його перемог чи поразок, як від того, що він досягнув з малими засобами. Військові знавці кажуть, що протягом перших двох літ Цивільної Війни південці мали один шанс на 10 виграти війну, а в останні два роки один на 20.

Лі мав все проти себе. Північні генерали мали більше озброєних людей та майже не обмежені резерви на початку війни. Північ мала більше грошей, фабрик, запасів різного роду. На півдні бракувало продуктів, одягу, рушниць, амуніції — головних потреб війни. Бракувало засобів доставки на фронт і тої малої кількості, що мали.

Армія Лі була зле одягнута, погано відживлювана, тільки на половину заосмотрена. Матерія на їх сірі однострої ткалась на ручних, грубих кроснах. Їх гармати перевозились на сільських возах. Їх шаблі вироблялись в сільських кузнях. На закінчення війни людська сила півдня була вичерпана, бо було взято на війну всіх чоловіків від 16 до 60 літ віку.

Матерія на те, Лі робив подиву гідні швидкі й відважні кампанії. Через його блискучу стратегію північна армія була змушена відступити майже від брами Річмонду. Він двічі захопив ворожу територію, вступивши у Меріленд та пізніше ще далі на північ, у Пенсильвенію.

Визначною була його стратегія наступу: біля Антетам, найбільш кривавий бій; біля Ченслорсвил, чи не найбільше блискуче його військово-додонання та коло Гетисбург, бій, що став поворотною точкою війни. Військові знавці все ще думають, що колиб всі накази Лі в Гетисбургу були виконані до останку, південні сили могли були здобути рішучу перемогу.

Оборонна стратегія Лі була теж блискучою. Його геніальність в оборонних боях виявилась коло Фредриксбургу, у Вайлдернескій кампанії та підчас облоги Пітерсбургу.

Коло Пітерсбургу він примусив генерала Гранта, командуючого північною армією, продовжувати наступ з втратою людей, грошей та часу протягом багатьох місяців. Зрештою він відступив, відбиваючись, доки не прийшов кінець в квітні 1865. року в Аппоматокс.

В той час, без сумніву, Лі був найславішим генералом Конфедератів. З роками його почали визнавати за військового генія. Його кампанії стали підручниками для молодих старшин. Групи студентів Злучених Держав посилались в Меріленд та Вірджинію, аби на місці студіювати його походи, перемоги та поразки. Військові знавці порівнюють його кампанії з кампаніями Ганібала, Юлія Цезаря та Наполеона і ставлять його ім'я поміж іменами великих військових провідників історії.

Не тільки в Злучених Державах студіюють тактику Лі. В різних країнах, в школах стратегії, воєнки і старшини успішно вивчають її. Нинішні керівники хінської армії частину їх воєнного знання завдячують Лі. Генерали в Росії признають його вплив. На Балканах також військові техніки користуються наукою з його кампаній.

Тоді як південні стейти віддають пошану генералові Лі як громадянину півдня, Вірджинії, цілі Злучені Держави віддають йому пошану як американця. І в багатьох країнах світу, що тепер ведуть боротьбу за демократію, віддають пошану генералові Лі як учителю стратегії. — (ФЛС).

ВІСТКИ З СОВЕТСЬКОГО ФРОНТУ

БЕРН. — Советські звідомлення подають, що їм вдалось знов зломати німецький опір і змусити німців до відступу. Вони відбили від німців кількадесять сіл і містечок. В Донецькій Басейні советські війська відбили Краснопод, положений 50 миль на південні від Харкова. В околицях Ржева, на центральній фронті, советські війська теж віднесли перемоги. Ржев майже окружений з всіх сторін і положення обложений німецьких сил безвихідне. На Кримі советські війська виконали декілька вдалих нападів на німецькі позиції. Німці на Кримі, як подають советські кола, втратили біля 50,000 вояків. Німецькі звідомлення говорять, що щось цілковито протилежне. Вони кажуть, що завдали советським військам великі втрати. В Німеччині ходять неперевірені чутки, що німці назад відбили 50,000 вояків, положений 50 миль від Москви.

Тиждень Війни

(Виготовлено Бюром Урядових Звітів, перекладено та розповсюджено Загальною Радою Американської Єдності).

Президент Рузвельт та прем'єр Чорчил створили три англо-американські комісії для сполучення американської і британської амуніції, пароплавства та сирівців. Комісії будуть радитись з представниками СССР, Хіти та інших 26 Об'єднаних Держав, як треба, аби досягнути спільних завдань. Представниками Злучених Держав є: Гарі Голкінс, до Комісії Амуніції; адмірал Імрі С. Ленд, до Комісії Пароплавства та Вільям Л. Бет, до Комісії Сирівців.

Президент сказав на прес-вій конференції, що було зроблено великий поступ в об'єднанні американської команди війська та флоту. Він сказав, що таке об'єднання провадилося протягом останніх двох місяців і було наслідком звіту слідчої комісії в Перл Гарбор. Президент сказав, що він студіює той звіт, який об'являв адмірал Гоббс Е. Киммел та лт. ген. Волтера С. Шорта за брак поготівля на Гавайях. Але секретар президента, Ерлі, вказав, що даліша справа тих командирів буде в руках секретаря флоту Нахаса та секретаря війни Стімсона.

Закон про контроль цін.

Президент Рузвельт підписав закон про контроль цін, який встановлює обов'язковість розпоряджень про ціни, покинувши одного адміністратора та має в собі постанови, які дозволяють піднесення цін на сільсько-господарські продукти до 110 відсотків цінності тих товарів. Однак, президент сказав, що він може вимагати від конгресу поправлення певних пропусків в законі, зокрема щодо сільсько-господарських цін. Він сказав, що заборона усталення сільсько-господарських цін нижче 110 відсотків цінності є прямою загрозою для коштів прожиття; тоді як система дозволень, контролю оплат за помешкання та інші постанови є успішним знаряддям проти інфляції. Департамент сільсько-господарства подає, що пересічна ціна на сільсько-господарські продукти на 15. січня виносилася 102 відсотки цінності.

Воєнний фронт.

Армія доносить, що японці поробили великі поселення на Філіппінах в підготовці широкого наступу на військово-генерала МакАртура, яке продовжує оборону своїх позицій на півострові Батаан. В районі Філіппін американцями знищено ворожий корабель в 5,000 тонн та щонайменше п'ять ворожих аеропланів. В Макасарському проливі військової морської частини затопили три великі ворожі транспортні, запалили два, сторпедували один корабель-теплицю, зірвали ще один великий корабель та нанесли удари, якими правдоподібно затопили інші. Армія подає, що військової частини Злучених Держав прибули до північної Ірландії та що майор-генерал Джеймс Е. Чені є командуючим всіма військовими частинами Злучених Держав у Великій Британії. Президент Рузвельт на пресовій конференції сказав, що те військо є одною з шести, восьми, або десяти американських експедиційних частин поза Злученими Державами в різних частинах світу. Підводні човни затопили біля Атлантичного побережжя два американські кораблі та один норвезький тенкер. Американська залога на острові Мидвей затопила один ворожий підводний човен, який намірявся атакувати остров.

Армія.

Президент підписав четвертий додатковий закон державної оборони, який ухвалюється \$12,600,000,000 для 33,000 військових аеропланів та їх заосмотрення. Секретар війни Стімсон оголосив план прискорення вишколу 30,000 летунів та іншого персоналу, відповідно до аеропланової продукції. Стімсон також подає, що 20,000 чоловіків звільнено для служби в бойових частинах з цього часу, як армія почала замінювати запасних чоловіків, зайнятих канцелярською або господарською працею, цивільними службовцями, між якими є жінки. Він сказав, що вступні вимоги до старшинських шкіл змінено, аби дозволити кваліфікованим запасним особам дістати старшинську рангу за шість місяців.

Флот.

Нижча палата ухвалила та відіслала до сенату рекордову морську асигнацію на 18 біліонів доларів, тобто та додаткових 4 біліони в управленні контрактами на будову, бувалої досі морської сили. Сенатський Комітет признає додає на жадання президента ще 6 біліонів доларів на посилення морської повітряної зброї. Маринарські корпуси оголосили правила списування 6,000 чоловіків у віці від 30 до 50 літ для охоронної служби при морських берегових стаціях. Корпуси дозволяють тільки студентам третього та четвертого року каледжу і кваліфікованим особам випускати до класу резервних старшин. Флот відкинув вимогу віку, не менше як 25 літ, для керівників управлених дозорців в корабельно-будівельних закладах під юрисдикцією флоту. Флот вербує вишколених будівельних робітників для праці в морських базах поза континентом Злучених Держав.

Продукція.

Управління військового зброєння рахує, що воно витрачало 21 мільйонів доларів щодня протягом останніх п'яти тижнів на 1,200 різних родів амуніції, дрібну зброю, гармати, тенки і т. п. Армія подає, що її нові 105-міліметрові гармати тепер виробляються масово. Голова Воєнної Продукції, Нелсон, сказав на мітінгу в Нью Йорку, що перед промисловцями стоїть завдання, прискіпити виконання воєнних контрактів, не сприяючи для обрахунку коштів.

Рада Воєнної Продукції упростила продукційні вимоги, щоб прискорити об'єднання на воєнну продукцію малих заводів, які мають річного обороту цінне як \$100,000. Рада також встановила спеціальний відділ збирання відомостей про всі військові підприємства, аби військові та морські відділи постачання могли уділювати контракти в той спосіб, щоб використати ті будинки.

Обернення автомобілевої Індустрії.

Ернест Каннер, якому Рада Воєнної Продукції доручила перебудувати автомобільні заводи на воєнну продукцію, сказав, що автомобільні фабрики мали до 16. січня замовлень на зброю, тенки, аероплани та інші воєнні матеріали на 8 біліонів доларів. Він подає, що 500,000 робітників зайнятих тепер у виробництві, може бути подвоєно, коли воєнна продукція досягне вершка в цьому році. Він каже, що сучасною перешкодою для об'єднання фабрик на воєнну продукцію є брак машинного знаряддя. Другим важким питанням може бути питання праці.

Чужинці

Генеральний прокуратор, Билет, наказав всім німецьким, японським та італійським громадянам залишити визначені райони в Сан Франциско та Лос Анджелес до 24. лютого. Він сказав, що згідно з

СТІЛКИ ВІДІБРАЛИ РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА? — Замаланий на чорно простір означає край, що його російські війська відібрали від німців. Білі трикутники означають, де ведуться головні російські операції. Чорні стрілки показують, у якому напрямку ведеться російська протиофензива.

порадою департаменту війни буде оголошено пізніше ще 27 додаткових заборонених районів.

Перишество та розпреділення.

Сенат ухвалив та відіслав до нижчої палати другий закон про владу на час війни. Цим законом поширюється реквизиційне право уряду та право накладання кар за порушення перишества. Рада Воєнної Продукції вкоротила продукцію радіо на 40 відсотків, заборонила живлення автомобілів, за виключенням у воєнних контрактах, та обмежила зуживання нікелю, мосажу та міді для реклами та прикрас на 50 відсотків від останнього року. Рада заявила, що не обмежить вироблення консервованих товарів в 1942. році, аби забезпечити вистарчаючі запаси певних продуктів для збройних частин.

Голова Ради, Нелсон, надав повне право управлінню адміністрації цін розпреділювати всі товари дрібного продажу та товари для задоволення особистих потреб. Адміністратор цін, Гендерсон, сказав, що продаж цукру, правдоподібно по 12 унцій на особу щотижня має початись на наступний місяць. Департамент справедливості заявляє, що ведеться слідство про вимагання від покупців накупу певної кількості інших річей, аби дістати обмежену кількість цукру.

Праця.

Секретарка праці, Перкінс, сказала, що брак робітників вимагає тимчасового застосування прийнятих нормами та закликати робітників й управління негайно поставити воєнну продукцію на основі 24 години праці, 7 днів на тиждень. Директор праці при Раді Воєнної Продукції, Гілмен, оголосив затвердження юніями та власниками умови праці безперервну працю в корабельно-будівельній та поберезжувій індустрії. Умова має бути поширена на райони Атлантики, Заливу та Великий Озєр. Краєва Рада Планування Засобів підкреслює в брошурі на 19 сторінок план нового заняття після війни.

(Тиждень війни підсумовує інформацію, взяті з урядових джерел про важні події тижня, включаючи п'ятницю 30. січня).

Про Більшу і Сильнішу Польщу

(Докінчення зі сторони 2-гої)

Польщі. Це український нарід був тим валом, що хоронив Європу перед наїздом азійців, а оборона Відня не була б мала місця, якби українські козаки не були прийшли в поміч польському королеві Собіському. З легким серцем віддає посол Грегем полякам велику частину корінно-українських земель, признаних їм ризьким договором, про який навіть Ленін сказав, що чим більше чужих, непольських етнографічних земель Польща одержить, тим скорше ними „вдавиться”. Одержавши майже половину непольських земель, зуживала Польща головну свою енергію і свої фінансові засоби на польщення тих земель, а про забезпечення своїх границь від заходу мало дбала, а можливо і не мала гроша на їхнє забезпечення, бо зуживала його на жандармерію, поліцію, шпіонів і військо для польщення і гнетення своїх „національних меншин”.

Забуває посол Грегем, домагаючись „великої і сильної Польщі і про „Лінію Керзона”, яка підкреслювала, що на території на схід від цієї лінії поляки є в меншості. Якщо посол Грегем хоче дійсно „сильної Польщі”, то повинен бажати, щоб вона повстала на чистоту етнографічних польських землях, а тоді буде вона справді сильна; величина, це друга річ, в приміненню до Польщі навіть шкідлива. Колиб Польща була в році 1939 лиш на своїх етнографічних землях, вона булаб цілком певно потрапила до встигати спротив військам Гітлера, чого доказом оборона Варшави, Ель Газалі ведуться менші бої, що впала в тиждень поміж британськими і німецькими силами.

В ЛІБІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАМОТАНЕ

КАІРО. — В Лібії війська Ромелі цілком припинили свій наступ. На захід від Ель Газалі ведуться менші бої, що впала в тиждень поміж британськими і німецькими силами.

ДО ВІДОМА ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В КЛІВЛЕНД, О. І.

У ПЯТНИЦЮ, 13. ЛЮТОГО (FEBRUARY 13, 1942)

у годині 7:30 ввечір

вбудується

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 2253 WEST 14th STREET, CLEVELAND, O.

На ці збори повинні-прібути обов'язково всі урядові місцевих Союзівих відділів, а також члени й членині. На збори приїде головний касієр У. Н. Союзу Р. Слободян, який виголосить відповідний організаційний реферат про справи У. Н. Союзу.

Д. Шмагала, гол. радний У. Н. Союзу.

ІОНГСТАВН І ОКОЛИЦЯ!

БР. СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, ВІД. 230. У. Н. СОЮЗУ, має честь запросити на свій

30-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

В НЕДІЛЮ, 15. ЛЮТОГО (FEBRUARY 15, 1942)

В УКР. НАРОД. ДОМІ, 525 W. RAYEN AVENUE.

1) Свято розпочнеться Панахидою за померлих членів, яку вісправить о. П. Полятишин.

2) Пополудні в годині 3:00 предсідник відділу, Ів. Брац, відріже Свято офіційно.

3) Вшанування перших організаторів того відділу, яке зложить їм головний касієр У. Н. Союзу, Р. Слободян, котрий рівнож виголосить Святочний Реферат на їх гратуляцію.

4) Секретар відділу прочитає приходи і розходи з 30 літ його існування.

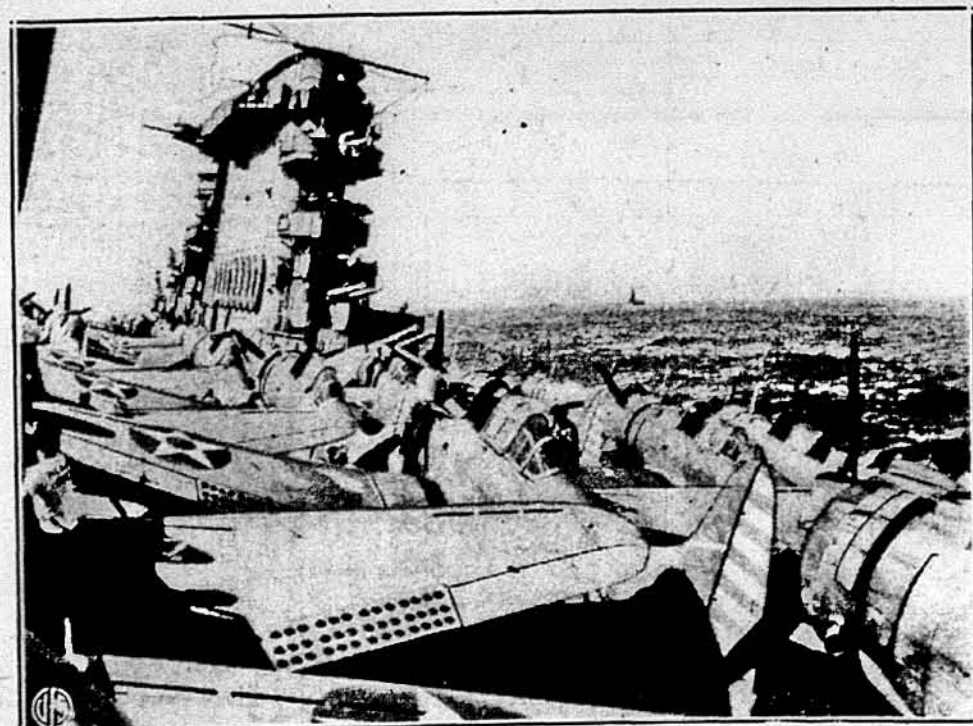
5) Прігніти від інших організацій, клубів і відділів та інші бесідники.

6) Спільна Гостиня, а по гостині забава до пізньої ночі.

Дорогі Українці! Хотіть раз за 30 літ зійдись, як одна сім'я та відізнайте нашу цю, що ще є з нами, бо тому 30 літ вони як єдиний організм раділи над добром своїх родичів, де би їх забезпечити від нещасного випадку, та вибрати собі найліпшу українську організацію, а не У. Н. Союз. Один з тих камейнів, що не спочиває зні одного року, щоб не був в уряді. Не є Ілля Сухий, котрий від початку до нині стоїть з цілою родиною в тім відділі. Такі діла говорять самі, а не слова. За участь у Святі щиро дякуємо.

ЗА УРЯД:

Іван Брац, предс. Мих. Мушинський, касієр, Іван Павловський, секр.

ЛІТАКИ ФЛОТИ. — На чардаку цього американського воєнного корабля, пристосованого до воєнних літаків, усталені ряди літаків, які на даний приказ можуть злетіти з чардака на повітря й вдарити на ворога. Корабель сповняє патрульну службу „десь на Тихому океані”.

ФІРМА

П. СТАСЮК

подасть ціни на всякі м'ясні продукти

В ПЯТНИЦЮ, 13. ЛЮТОГО 1942.

НЕ ОМИНІТЬ ЦЕГО ГОЛОШЕННЯ!

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Добрий приклад.

Дня 1. лютого Сестринство Н. З. П. Діви Марії (на горах міста), відбуло свої річні збори.

На збори зійшлося повне число членкинь та як звичайно радили на важних справах. Поручено теж і те, що наша прибірана Батьківщина Америки є тепер у війні.

Членки зрозуміли, що і нам треба стати до помочі, та ухвалили закупити Бонди Оборони на суму \$750.00. Бонди рішено закупити через о. В. Лотовича.

Слід згадати, що сестринство є допомогове. Вкладку платимо 25 центів, а членкинь приймаємо тільки до 45 років.

То ж закликаємо все місцеве жіноцтво вписуватись до Сестринства Н. З. П. Діви Марії перед вище згаданими роками, бо потім буде запізно.

По зборах уряджено гарну несподівану забаву для ново-вибраної президентки п. Марії Грабар, та її мужа Івана, з нагоди 25-літнього ювілею їх подружжя.

Всі присутні вийшли до великої сали, де вже були заставлені столи з смачними стравами.

Ювілярів привітала бувши президентка п. А. Сарантіно та передала гарний дарунок від сестринства.

При веселій забаві, гості не забули за народні цілі, та зложили \$22.00, з чого розділено як слідує: \$10 на Народний Дім, \$7 на Ам. Чер. Хрест, а \$5 на радіо програму.

Забаву тривала до пізнього вечора.

Уряд Сестринства на 192 рік є такий: Марія Грабар, президентка; Юстина Шмайда, заст. прес.; Анна Сарантіно, секретарка; Анна Шимон, касієрка; Т. Журавецька і К. Кобин контрольорки.

Соня Микитка.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Річні збори 385. відділу У. Н. Союзу

Дня 20. грудня м. р. відбулися річні збори 385. відділу Українського Народного Союзу в селі української католицької церкви св. Констанції. На цих зборах не тільки обговорювалися відділові справи, але також члени нараджувалися, як допомогти нашій Батьківщині, яке є тепер у війні з агресорами.

Збори відчинив короткою промовою голова відділу п. П. Греско, який зложив рівнознач з діяльності відділу за цілий рік. Він твердив, що праця у відділі поступала нормально, бо між членами й у правно панувала вірцева згода та співпраця. Секретар відділу п. О. Козак, у своєму звіті згадав за ті труднощі, які він мав у збиранні членських вкладок, тому його функція була значно труднішою ніж минулих років. Касієр О. Шабатура твердив, що своє діловодство він згідно з своїми спроможностями та розумінням. Звіти контрольної комісії, в яку входили П. Федорів, І. Процай і М. Канюк, ствердили, що все знаходиться в порядку.

П. В. Ковалів згадав про воєнну ситуацію, в якій знаходився наш край, та про нашу горожанську повинність зглядом Батьківщини. Тому то рішено закупити Бонди Державної Оборони на суму \$400. Постановлено також купити 4 примірники „Історії України“ М. Грушевського та 2 книжки „Богдан — гетьман України“ Ю. Вернадського. „Історію України“ рішено переслати по одному примірникові до Публічної Бібліотеки, до бібліотеки Мінесотського Університету, до Ст. Томас Каледжу й до редакції „Міннеаполіс Стар-Джорнал“. Книжку проф. Вернадського призначили ми до

Міннесотського Університету та до Публічної Бібліотеки. На покриття коштів закупки книжок зголосився п. О. Шабатура піти по коляді та зібрати потрібні гроші. Цей план вдався на преуд, бо заколидано 25. грудня (наша громада святкувала Різдво разом з американцями) \$61, з того \$21 призначено на закупку книжок, а \$40 на вищу школу в Стемфорді, Конн. Колядували ходили: О. Шабатура, І. Шмигановський, Ст. Романюк і Л. Харчишин.

Зложили коляду: П. Греско — \$2.50, по \$2: о. С. Шмигановський, О. Шабатура, І. Кіт, П. Олійник, По \$1: В. Кузів, О. Козак, І. Козак, І. Сохорович, М. Віцентів, Ф. Пікула, І. Процай, Н. Гусак, П. Федорів, І. Павчак, В. Ревцьо, Н. Кіт, П. Ковалів, П. Бутрин, П. Вонс, П. Яворський, п-і Бачинська, Л. Харчишин, М. Хас, В. Сопотюк, п-і Е. Сопотюк, Гр. Федунко, Н. Мандзин, М. Ковалів, П. Бечкало, І. Тура, п-і Бігун, Т. Гілецький, Т. Кантор, Г. Кошляк, П. Мандюк, Ю. Федюк, Ф. Ірха, Н. Кунинський, І. Олійник, Н. Бойко, П. Гусак, п-і Гусак, Ст. Романюк, Ф. Бородай, І. Кіт мол., по 50 ц.: П. Переймбіда, І. Касіячук, Н. Гунчак, І. Ріко, Д. Менюк, М. Блашкевич, Ф. Дмитрук, Д. Михальчинин, Н. Мойсей, п-і Шипорт, В. Панчишин, П. Скрипеш, А. Степанчак, Ю. Манзин, І. Шмигановський, М. Садовський і О. Семирозум — 25 центів.

О. Козак, секретар 385. відділу.

ФРАНЦУЗИ ПЛАТЯТЬ ЗА СВОЮ НЕВОЛЮ

ВІШН. — Французький уряд заявив, що до кінця минулого року Франція заплатила німцям за те, що ті вдержують свою армію на французькій території, 210 біліонів французьких франків. Провадження війни з німцями коштувало Францію без порівняння менше. Французький уряд, щоб видобути ті гроші, виробує

німцям все своє добро. Всі важкі економічні підприємства переходять в німецькі руки.

ПІДДАВСЯ.

Як британські війська перемогли війська держав осі ко- проводу Галфая, між бранцями був італійський генерал Феделе ді Джорджіс. На світлинці генерал підлізав до британської команди здати свій відділ у полон.

Продукції кожного мільона автів потягає за собою вжиття 350,000 фунтів моговеного продукту (вовни з ангорської кози), яке постачають \$7,500 кіз.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Сестр. Батьківщини, від 125, відбулися в неділю, 15. лютого, в год. 12:30 сполучення в парохіальній галі при Окей і Райс 31. А. Васильович, прес.; О. Оленець, кас.; І. Подола, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Вільних Козаків, від 316, відбулися в неділю, 15. лютого, в год. 8. в Народній Домі, 831 Дюроф Еве, в год. 8. ввечір. Проситись всіх членів прийти на означений час. — С. Гергеа, прес.; Т. Олексин, кас.; В. Іванів, секр.

ПОНГСТАВН, О. — На річних зборах, Бр. св. Арх. Михаїла, від 140, що відбулися 18. січня, вибрано на рік 1942. такий уряд: Ст. Романюк, прес.; С. Навошків, заст.; М. Козак, кас.; Іван Горак, заст.; Іван Кравець, секр.; Іван Короничівський, заст.; Василь Терезівський, Ілля Стрибунський. Збори відбуваються в 3. неділю по першій, в галі церковній, 526 W. Raven Ave. Найближчі збори відбуваються 15. лютого, в 12:15, по Ст. Божий, в церковній галі. Наш відділ 140, закупив держ. бонд за 200 доларів. Напоминаємо членів, щоб вписували своїх дітей до своєї найбезпечнішої організації, котра має такі грамоти, як і інші компанії, але таній. До того ж в У. Н. Союзі членом і має право ним рятити так, як вам подобається через своїх делегатів і кожний має право сказати про свою організацію (що він вважає за відоміше для її добра, а в інших компаніях ні. Тому то варто подумати і своїх дітей вписати до У. Н. Союзу. Повідомить секретаря, а він першій прийде і записе Вас і Ваші діти до У. Н. Союзу. Члени, котрі далеко мешкають, можуть написати до секретаря: John Krawetz, P. O. Box 31, Girard Ohio. — За уряд: Стефан Ротан, прес.; Мих. Козак, кас.; Ів. Кравець, секр.

ОЛІФАНТ, ПА. — Бр. св. Кирила і Методія, від 86, на річних зборах 25. січня вибрало новий уряд на рік 1942. як слідує: Григорій Сайкевич, прес.; Гр. Костик, заст.; С. Федірко, кас.; Іван Бокла, заст.; П. Саламаха, фін. секр.; П. Польовий, заст.; А. Тарас і Гр. Костик, контр. комісії. Галі Закаріюк, назв. хорів. Місячні збори відбуваються в неділю, 15. лютого, за раз по відправі, де зичити. Проситись всіх членів зійтись на час, бо маємо це раз рішати справу державних бондів. Повідомляємо членів, котрі не платять до Бр. каси, що на річних зборах перешла увага, за таких членів не посилають більше розмету до Союзу. — Секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Річний мітинг Тов. ім. Тараса Шевченка, від 176, відбувся 16. лютого, в год. 7., в галі церковній, бо в місці січні члени були повідомлені картками на дос. 12. січня, але на 107 членів явилось 15, а на 20. січня члени були знов повідомлені, та також було 15 і мітинг відложено на день 16. лютого. Як на цей мітинг члени не будуть присутні і не заплатять місячних вкладок, то щоби не нарікали, як побачать у Свободі своє ймя, що сусупсидовані, бо секретар по хатах ходити не буде. Тепер нехай що дасть тяжко, то першій нехай, яку дістає що десятого, треба заплатити вкладку на мітинг, а не приносити до секретаря, бо в офісу не маю в хаті. Уряд просить вас, члени, прийти на цей мітинг боай раз на рік і виберіть уряд, то може новий уряд буде ходити по дри рази до хати за вкладками. Ви, члени, говорите, що маєте поліси так, як у інших компаніях, то до вас має колектор приходити до хати. В У. Н. Союзі колекторів нема і ви, члени, того не знаєте, що ви самі тих колекторів платите. Накопили колектор до вас, то гроші на столі готові для того колектора, а наколи прийде секретар, то сваря, бо жінка дає гроші мужови, щоби заплатив вкладку, а муж пропав тай для секретаря нема грошей. Тож ще раз просимо, члени, прийти на цей мітинг! — За уряд: Стефан Дюрозавич, прес.; Петро Бабак, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. У. Н. Союзу, від 292, відбулися в неділю, 15. лютого, в год. 2. в Народній Домі, 4655 Мартін ул. На ці збори повинні усі члени колекторів прийти та вповнити свої належності. Воно троха дивно виглядає, що ще тепер є багато членів, котрі чомусь з плачаннями вкладають зволікання. Не знаю, чому. Того нема в чужих іншуренсах, щоб по парі місяців чекали. Отож до кого це відноситься, хай старіється справу поладити, бо в противний раз, знаєте, що статут каже, щоб описав не було якого непорозуміння. Рівнож пригадуємо, що за посередництвом відділу маємо купити державний бонд оборони. Тим способом зробите, як каже наша посливица, одним стрілом два зайці убіте. Обширніше в цій справі поучте на зборах, а що найважніше, так не забувайте, а старіється допомогти пригладити нових членів, а спеціально молоді. Панове Союзівці, Ви, що ще наші жінки і діти або вилуки не є записані в реєстрі українських імен, хай це роблять безпородочно, бо ніхто не знає, що може бути, а гріш інвестований в такий інститут, як наш Батько Союз, ніколи не пропаде, а стократно вернеться. Союз має річні поліси як для старших, так і для дітей, за котрі не треба більше платити як у чужих, а противно, чужі вам того ніколи не дають, що Союз. Отож громадо під прапор Батька Союзу, щоб не було ні одного, щоб не належав з цією роллю до найкращої організації, котра носить назву Український Народний Союз. — Володимир Діалік, прес.; Петро Ківеа, секр.; Ілько Андрусевич, кас.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Шевченка, від 349, відбулися в неділю, 15. лютого, в год. 2. в Народній Домі, 4655 Мартін ул. На ці збори повинні усі члени колекторів прийти та вповнити свої належності. Воно троха дивно виглядає, що ще тепер є багато членів, котрі чомусь з плачаннями вкладають зволікання. Не знаю, чому. Того нема в чужих іншуренсах, щоб по парі місяців чекали. Отож до кого це відноситься, хай старіється справу поладити, бо в противний раз, знаєте, що статут каже, щоб описав не було якого непорозуміння. Рівнож пригадуємо, що за посередництвом відділу маємо купити державний бонд оборони. Тим способом зробите, як каже наша посливица, одним стрілом два зайці убіте. Обширніше в цій справі поучте на зборах, а що найважніше, так не забувайте, а старіється допомогти пригладити нових членів, а спеціально молоді. Панове Союзівці, Ви, що ще наші жінки і діти або вилуки не є записані в реєстрі українських імен, хай це роблять безпородочно, бо ніхто не знає, що може бути, а гріш інвестований в такий інститут, як наш Батько Союз, ніколи не пропаде, а стократно вернеться. Союз має річні поліси як для старших, так і для дітей, за котрі не треба більше платити як у чужих, а противно, чужі вам того ніколи не дають, що Союз. Отож громадо під прапор Батька Союзу, щоб не було ні одного, щоб не належав з цією роллю до найкращої організації, котра носить назву Український Народний Союз. — Володимир Діалік, прес.; Петро Ківеа, секр.; Ілько Андрусевич, кас.

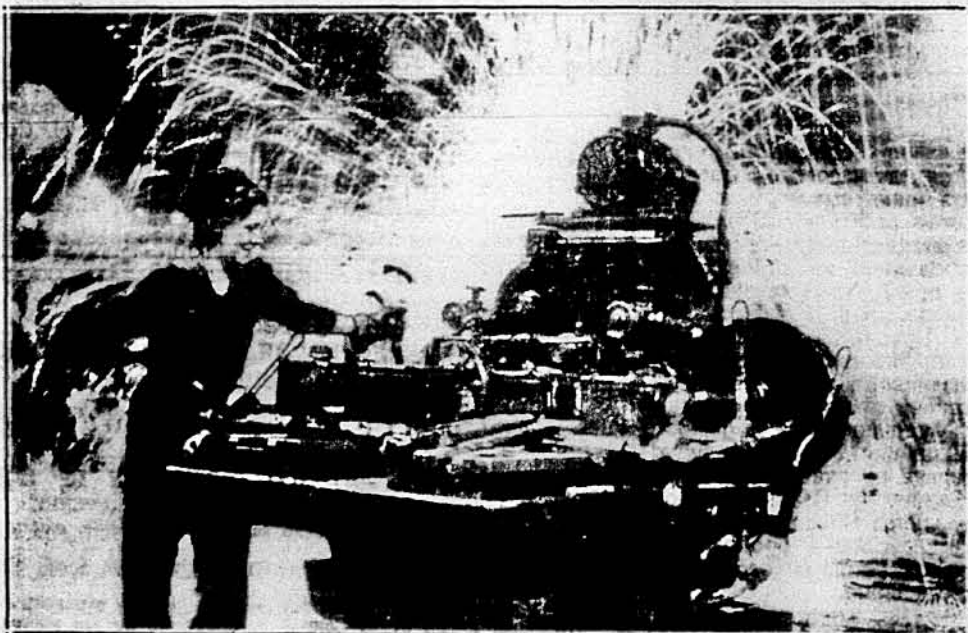
ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. Рож. Прес. Богородиці, від 259, відбулися в неділю, 15. лютого, в год. 2. в Народній Домі, 4655 Мартін ул. На ці збори повинні усі члени колекторів прийти та вповнити свої належності. Воно троха дивно виглядає, що ще тепер є багато членів, котрі чомусь з плачаннями вкладають зволікання. Не знаю, чому. Того нема в чужих іншуренсах, щоб по парі місяців чекали. Отож до кого це відноситься, хай старіється справу поладити, бо в противний раз, знаєте, що статут каже, щоб описав не було якого непорозуміння. Рівнож пригадуємо, що за посередництвом відділу маємо купити державний бонд оборони. Тим способом зробите, як каже наша посливица, одним стрілом два зайці убіте. Обширніше в цій справі поучте на зборах, а що найважніше, так не забувайте, а старіється допомогти пригладити нових членів, а спеціально молоді. Панове Союзівці, Ви, що ще наші жінки і діти або вилуки не є записані в реєстрі українських імен, хай це роблять безпородочно, бо ніхто не знає, що може бути, а гріш інвестований в такий інститут, як наш Батько Союз, ніколи не пропаде, а стократно вернеться. Союз має річні поліси як для старших, так і для дітей, за котрі не треба більше платити як у чужих, а противно, чужі вам того ніколи не дають, що Союз. Отож громадо під прапор Батька Союзу, щоб не було ні одного, щоб не належав з цією роллю до найкращої організації, котра носить назву Український Народний Союз. — Володимир Діалік, прес.; Петро Ківеа, секр.; Ілько Андрусевич, кас.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. Рож. Прес. Богородиці, від 259, відбулися в неділю, 15. лютого, в год. 2. в Народній Домі, 4655 Мартін ул. На ці збори повинні усі члени колекторів прийти та вповнити свої належності. Воно троха дивно виглядає, що ще тепер є багато членів, котрі чомусь з плачаннями вкладають зволікання. Не знаю, чому. Того нема в чужих іншуренсах, щоб по парі місяців чекали. Отож до кого це відноситься, хай старіється справу поладити, бо в противний раз, знаєте, що статут каже, щоб описав не було якого непорозуміння. Рівнож пригадуємо, що за посередництвом відділу маємо купити державний бонд оборони. Тим способом зробите, як каже наша посливица, одним стрілом два зайці убіте. Обширніше в цій справі поучте на зборах, а що найважніше, так не забувайте, а старіється допомогти пригладити нових членів, а спеціально молоді. Панове Союзівці, Ви, що ще наші жінки і діти або вилуки не є записані в реєстрі українських імен, хай це роблять безпородочно, бо ніхто не знає, що може бути, а гріш інвестований в такий інститут, як наш Батько Союз, ніколи не пропаде, а стократно вернеться. Союз має річні поліси як для старших, так і для дітей, за котрі не треба більше платити як у чужих, а противно, чужі вам того ніколи не дають, що Союз. Отож громадо під прапор Батька Союзу, щоб не було ні одного, щоб не належав з цією роллю до найкращої організації, котра носить назву Український Народний Союз. — Володимир Діалік, прес.; Петро Ківеа, секр.; Ілько Андрусевич, кас.

SOMETHING ALL CAN DO

M. A. Douglas cartoon courtesy of Louis (Red) Stevenson.

АЖ ІСКРИ ЛЕТАЮТЬ, коли „челядник“ ковали в лондонській фабриці амуніції візьметься до роботи. Цим „челядником“ є тут пані А. Г. Мейдмент, одна з багатьох англійських жінок, що працюють в амуніційних фабриках, коли їх чоловіки служать в армії.

ТАРЗАН, ч. 502. — Скок через голови.

Без найменшого страху Зе-ла бігла в сторону воєків, що поставились її перехопити. Для неї вони немов не існували.

Пару кроків перед ними, саме в хвилині, як воєки вже мали її досягнути руками, вона підскочила вгору і перелетіла їм понад голови.

Вона була подібна до якоїсь птиці, або риби, що перепливає понад головами здивованих воєків, з відкритими широко ротами.

Позаду воєків вона впала наперед на руки, а описав легенько і зручко випростувалась і стала на ноги. А далі — пропала в безвісті.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

УКРАЇНСЬКА православна парохія св. Петра й Павла в Шікаго, Ілл., пошукує заможного ДЯКОВНИЦЕЛЯ. Посада до обійня сечас. Зголошення слати: 33-4

PARISH OFFICE, 9211 S. Avalon Ave., Chicago, Ill.

Д. Р. С. ЧЕРНОВ

Гострі в хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра в кров. Аналіз крові для подружжя свідомості. Геморойди в желяки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.

Gramercy 7-7897. Офісний години 10-8; неділя 11-2.

Жінка-доктор до обслуговування. X & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИРІШНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ „GRANT CIRCLE“ UPHOLSTERY CO., Inc. 2469 WESTER AVENUE Near 188th St. BRONX, N. Y.

Маю на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості по дешевій ціні. Telephone: FOrdham 5-4666.

ЦІЛІЙ ПОХОРОН з цією перевагою: двома автівками, вправаним, обшуканим, ікни- ланком Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з вишком одити в належності для церковну відправу в цвинтар. S. KANAI KAIN 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуговує широкі і чесна

Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

Branch office (Plain): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК заряджує програми по ціні так низькій як \$150.

Обслуговує найкраще.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ в БРОУК, БРОУКЛІН, НЬЮ-ІОК та ОКОЛИЦАХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: MElrose 5-5577

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ

КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.